

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертатсионии 6D.ҚОА-023-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба кори диссертатсионии Раҳимова Манзурахон Аҳмадовна дар мавзуи “Асосҳои илмӣ - методии истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ (синфҳои 8-9) ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мураттаби хонандагон”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.02 - Назария ва методикаи таълиму тарбия (13.00.02.04 - Назария ва методикаи таълими фанҳои гуманитарӣ (тахсилоти миёнаи умумӣ)) пешниҳод шудааст

1. Диссертатсияи илмӣ Раҳимова Манзурахон Аҳмадовна ба яке аз масъалаҳои мубрами илмӣ - методии истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва инкишофи нутқи мураттаби хонандагон бахшида шудааст. Мубрамияти таълими мавзуи мазкур, пеш аз ҳама, дар он ифода меёбад, ки маҳз коркарди низоми истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва нутқи мураттаби хонандагон дар пояи методологияи илмӣ ва таҷрибаи пешқадами аз ҷиҳати илмӣ асоснок доништа мешавад, дар ин раванд зарур аст, амалӣ гардад.

Маҳз ҳамин ҷиҳати масъала дар диссертатсияи Раҳимова Манзурахон Аҳмадовна дар баробари пешниҳоди илмӣ - методии истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва инкишофи нутқи мураттаби хонандагон иртиботдошта аз оғоз то интиҳои рисола чун хатти сурх дар мадди назари рисола навис қарор гирифтааст.

2. Диссертатсия ба талаботи бандҳои 31 - 33 - и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад.

Дар зинаи таҳсилоти миёнаи умумӣ, бахусус, дар дарсҳои забони модарӣ барои муваффақ шудан ба ин сифатҳо истифодаи осори классикон ба хоҳири инкишофи нутқи мураттаби хонандагон заминаи мусоид фароҳам меорад.

Аз ин рӯ, метавон, пеш аз ҳама, натиҷаҳои таҳқиқот ва тавсияҳои пешниҳодшударо метавон дар амалияи корҳои таълимию тарбиявӣ

ҳамаи муассисаҳои таълимӣ ва курсҳои такмили ихтисоси омӯзгорони синфҳои 8-9 метавон истифода бурд.

3. Мавзӯ ва муҳтавои диссертатсионии Раҳимова Манзураҳон Аҳмадовна дар мавзӯи “Асосҳои илмӣ - методии истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ (синфҳои 8-9) ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мураттаби хонандагон” ба шиносномаи ихтисоси илмии 13.00.02 - Назария ва методикаи таълиму тарбия (13.00.02.04 - Назария ва методикаи таълими фанҳои гуманитарӣ (тахсилоти миёнаи умумӣ)), ҳамчунин, ба Феҳристи ҚОА - и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 таҳти №267 мутобиқат мекунад.

Диссертант дар рисолаи хеш коркарди методии мавзӯҳои дар доираи ташаккули истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва инкишофи нутқи мураттаби хонандагон, зимни таъҷиб намудан ба маводи назариявӣ - методӣ, ба натиҷаҳои озмоишҳои педагогии дар раванди омӯзиши забони модарӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва, албатта, дар заминаи ақидаҳои шахсиаш пешниҳод намудааст, ки аз ҷумлаи дастовардҳои муҳим ва дигари ӯ маҳсуб меёбад.

Аз ин нуқтаи назар, мавзӯи рисолаи Раҳимова Манзураҳон Аҳмадовна муҳиму муҳим буда, аз ҷиҳати назариявӣ амалӣ низ шоистаи дастгирӣ аст.

Диссертатсияи мазкур мутобиқ ба талаботи Низомнома дар бораи шурои диссертатсионӣ, ки 30 июни соли 2021 таҳти №267 ба тасвиб расидааст, таълиф шудааст. Ва ин кори диссертатсионӣ дар кафедраи методикаи таълими забон ва адабиёти тоҷики МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Б. Гафуров» иҷро шуда, бо қарори ҷаласаи васеи муассисаи мазкур муҳокима ва ба ҳимоя пешниҳод шудааст (Суратҷаласа аз 25 июни соли 2024, №11).

Дар хулосаи ҷаласаи васеи кафедраи методикаи таълими забон ва адабиёти тоҷики МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи

академик Б. Ғафуров» ба диссертатсия баҳои объективию ҳаматарафа дода шудааст.

4. Натиҷаҳои асосии кори диссертатсионӣ дар 21 мақолаи илмӣ, аз ҷумла, дар маҷаллаҳои эътирофнамудаи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон 5 мақола нашр шудааст.

Теъдоди интишороти доғталаб дар нашрияҳои тақризшаванда ё худ эътирофшуда ба талаботи банди 34 - Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 тахти №267 тасдиқ шудааст, мутобиқат мекунад.

5. Маводи диссертатсия бо истифода аз ишораҳои мувофиқ ба муаллифони онҳо ва ба сарчашмаҳои иқтибосшуда қорбааст шудааст, ки ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат мекунад.

6. Диссертатсия ба талаботи Низомномаи дар бораи шурои диссертатсионӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 тахти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, аз ҷониби муаллиф фикрҳои ҷолиб пешниҳод шудааст. Инчунин, дорои ягонагии дохилӣ, натиҷаҳо ва муқаррароти нави илмӣ барои ҳимояи ошқор мебошад, ки аз саҳми шахсии муаллифи таҳқиқоти диссертатсионӣ дар илми педагогика ва методикаи таълим шаҳодат медиҳад.

7. Талаботи Низомнома дар бораи шурои диссертатсиониро ба инобат гирифта, комиссияи экспертӣ оид ба диссертатсияи Раҳимова Манзураҳон Аҳмадовна тавсия мекунад, ки:

а) диссертатсияи Раҳимова Манзураҳон Аҳмадовна дар мавзӯи “Асосҳои илмӣ - методии истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ (синфҳои 8-9) ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мурағтаби хонандагон” барои ҳимоя дар шурои диссертатсионии 6D.ҚОА-023-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон иҷозат дода шавад;

б) ба сифати муассисаи пешбар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни пешниҳод карда шавад;

в) ба сифати муқарризони расмӣ

- **Негматов Саъдуллоҷон Эргашевич** – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи забоншиносии умумӣ ва типологияи муқоисавии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон; ва

- **Котибова Шарифамоҳ Пирмуҳамадова** – номзоди илмҳои педагогӣ, мудири шӯъбаи мактабҳои камнуфус ва бознигариву тақмили стандарт, барномаҳои таълимию китобҳои дарсии таҳсилоти ақаллиятҳои миллии Пажӯҳишгоҳи рушди маорифи ба номи Абдурахмон Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон таъин карда шаванд.

8. Барои муайян кардани вақти ҳимоя, нашр ва ҷойгир кардани эълони ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферат дар сомонаҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, нашр ва паҳнкунии автореферат иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи эксперти:

доктори илмҳои педагогӣ,
профессор

Рузиева Лола Толибовна

Аъзои комиссияи эксперти:

доктори илмҳои филологӣ,
профессор

Нагзибекова Мехриниссо Бозоровна

доктори илмҳои филологӣ,
профессор

Солеҳов Мирзо Одинаевич

Имзоҳои Рузиева Л.Т., Нагзибекова М.Б. ва Солеҳов М.О. – ро тасдиқ мекунам

**Сардори Раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси ДМТ**

Тавкиев Э.Ш.

13.03.25